

Zīmes: 2911	02.11.2005 14:10:46
C:\DOCUME~1\manton\LOCALS~1\Temp\vacijapecevelesanam2.doc	Nod. vad.: _____
Autors: _____	Atb.redaktors: _____

Latvijas Avīze: Neizlēmīgi vēlētaji – arī Vācijā

Publicēta: 03.11.2005.

Vācija joprojām turpina brīnīties par vēlēšanu rezultātiem un pašreizējo politisko situāciju valstī. Arī Latvijā daudzi nesaprot – kas īsti notiek Vācijā un kuri politiskie spēki tur šobrīd atrodas līderos. Lai gan politiskās cīņas un vēlētaju noskaņojuma maiņa brīžiem atgādina Latvijas vēlēšanu peripetijas.

Par to, ka Vācijā kaut kas ir mainījies, liecina arī vēlēšanu aptauju neprecizitāte. Agrāk sociologi diezgan precīzi prognozēja vēlēšanu rezultātus. Tagad izrādās, ka vēlētajs ir kļuvis neizlēmīgs. Daudzi tikai pēdējā brīdī, jau vēlēšanu iecirknī, izlemj, par kuru partiju balsot.

Pašreizējam partiju izkārtojumam piemīt daudzi aspekti, kas nekad Vācijā pēckara periodā nav bijuši. Pirmkārt, kopš 50. gadiem divas lielās partijas – kristīgie demokrāti (CDU) un sociāldemokrāti (SPD) – nav saņēmuši tik maz balsu – tikai nedaudz vairāk kā 70% no balsotāju kopskaita. Otrkārt, labējām partijām, lai kā tās pūlējās, nav izdevies gūt pārsvaru par kreisajiem. Tas skaidrojams ar to, ka kristīgo demokrātu atbalstītāji ir galvenokārt konservatīvi noskaņotie **vēlētaji** – cilvēki gados, kuru skaits samazinās, bet jaunus tik daudz piesaistīt neizdodas.

Arī daudziem līdzšinējiem CDU atbalstītājiem ir grūti pieņemt, ka partijas un drīz arī valsts priekšgalā būs luterāņu sieviete no Austrumvācijas, kas dzīvo otrā laulībā un kurai nav bērnu. Lai gan CDU bija opozīcijas partija, tās uzskati, kā apkarot esošās ekonomiskās problēmas Vācijā, īpaši neatšķīrās no valdībā esošajiem sociāldemokrātiem. Tie, kurus neapmierina Šrēdera valdības reformas šajā jomā, zināja, ka labējie, visticamāk, spers vēl smagākus soļus. Tāpēc daudz balsu saņēma Brīvo demokrātu partija (FDP), kurai pastāvīgo atbalstītāju skaits nemaz nav tik liels. Daudzi vienkārši negribēja balsot ne par Merkeli, ne par Šrēderu, jo ne viena, ne otra solītā politika cilvēkus neapmierina. Tomēr uz ilglaicīgu pieaugošu atbalstu šī partija diez vai var cerēt.

Šobrīd neviena partija nevar diktēt noteikumus valdības izveidē. Vienīgais risinājums šķiet tā saucamā lielā koalīcija no SPD un CDU. Ne politiķi, ne tauta to īsti nevēlas. Arī atkārtotas vēlēšanas nebūtu risinājums. Aptaujas liecina, ka **vēlētaji**, lai gan ir neapmierināti ar vēlēšanu rezultātu, atkārtotu vēlēšanu gadījumā tomēr balsotu līdzīgi.

Diskusiju krustpunktā tagad ir personas. Kamēr SPD par savu priekšsēdētāju nestrīdējās un Šrēders pats paziņoja par aiziešanu no politikas, CDU iekšienē notiek cīņa par varu. Spēcīgs Merkeles konkurents ir Edmunds Štoibers, kurš jau 2002. gadā bija kanclera amata kandidāts. Toreiz viņš ar ļoti niecīgu pārsvaru zaudēja Šrēderam, Merkelei savā partijā ir pretinieki, un Štoibers ir to priekšgalā. Daudzi politiķi jau gaida A. Merkeles krišanu, tajā skaitā nacionālistiski noskaņotais politiķis Rolands Kohs no Hesenes. Viss atkarīgs, kā Merkelei veiksies ar valdības vadīšanu.

Ļoti iespējams, ka SDS ļaus saviem partijas biedriem ieņemt amatus valdībā ar CDU un gaidīs, kamēr kanclera amatā esošā Merkele paliks nepopulārāka un viņas partija nākamajās vēlēšanās zaudēs.

Aksels Rēts, vācu politologs

Zīmes: 2911	02.11.2005 14:10:46
C:\DOCUME~1\manton\LOCALS~1\Temp\vacijapecvelesanam2.doc	Nod. vad.: _____
Autors: _____	Atb.redaktors: _____